

WHITE PAPER

EU-DIREKTIV 2014/55/EU

Sådan bliver I klar til det Digitale Indre Marked

Af: Karsten Villy Ydegaard
Business Developer, KMD

INDHOLD

Resumé	4
Visionen om det Digitale Indre Marked	5
Politisk status i Danmark	6
CEF eInvoicing og CEF eDelivery	8
Udfordringer og løsninger	9
Gode råd til implementering	10
KMD's erfaringer med elektronisk samhandel	11

Resumé

I EU arbejder man målrettet på at digitalisere dataudvekslingen på tværs af det indre marked. I dag udgør de enkelte landes digitale "dialekter" en udfordring, når it-løsninger på tværs af grænseskel skal kommunikere med hinanden. Det resulterer i et effektivitets- og produktivetsforringende tidsspilde, som ikke harmonerer med samhandelsvisionerne i EU. Blandt andet derfor har EU vedtaget et direktiv, 2014/55/EU, vedrørende elektronisk fakturering, som alle offentlige myndigheder i Danmark skal efterleve.

Dette whitepaper forklarer indledningsvis, hvad der er ambitionerne bag EU's Digitale Indre Marked. Derefter følger et statusbillede på det digitale e-handelsmiljø i Danmark – NemHandel – og den fælleseuropæiske afløser – PEPPOL. Whitepaperet beskriver de to teknologispecifikationer, der bliver gældende for al elektronisk fakturering i det offentlige, og opsummerer både udfordringerne og løsningsmulighederne forbundet hermed. Whitepaperet runder af med en række gode råd til implementeringen af PEPPOL i egen it-plattform.

Visionen om det Digitale Indre Marked

EU-direktiv 2014/55/EU er et direktiv, der i fremtiden påbyder offentlige myndigheder i Danmark at kunne modtage elektroniske fakturaer i to særlige formater fra leverandører i hele EU. Disse to fakturaformater følger ikke de gældende danske standarder for elektroniske fakturaer, men er baseret på fælleseuropæiske principper. Sagt på en anden måde skal de offentlige virksomheder i Danmark gøre noget aktivt for at leve op til EU-lovgivningen på området. I første omgang skal alle statslige myndigheder kunne modtage de to elektroniske fakturaformater senest 18. april 2019. Et år senere gælder samme krav for alle danske kommuner og regioner.

Der ligger to primære målsætninger bag implementeringen af EU-direktivet. For det første udspringer det af ønsket om at foretage en gennemgribende digitalisering af samhandlen i EU's offentlige sektor for at styrke europæiske virksomheders konkurrenceevne. Tanken er, at hvis man kan fjerne administrative barrierer og strømline de digitale processer, så vil leverandører på tværs af EU kunne aflevere skarpere tilbud i udbudsprocessen, og de offentlige organisationer vil kunne handle mere fordelagtigt ind. Det er en ubetinget positiv udvikling og et kærkomment politisk tiltag. I dag er de offentlige indkøbsprocesser i EU præget af en meget stor national variation. Nogle EU-landes samhandel mellem leverandører og den offentlige sektor er præget af mange manuelle arbejdsgange, mens andre EU-lande – herunder Danmark – er langt i digitaliseringen af indkøbsfasens kerneprocesser. EU-direktivet har til formål at standardisere samhandlen på tværs af EU's indre marked.

For det andet ligger der økonomiske betragtninger bag EU-direktivet. Analysevirksomheden Gartner har estimeret, at den samlede effektiviseringsgevinst ved at indføre standardiseret elektronisk fakturering på tværs af EU's indre marked ligger på ca. 50 milliarder euro om året. Det svarer i runde tal til ca. 373 milliarder danske kroner. Analysevirksomheden Deutsche Bank Research går videre end det og estimerer, at effektiviseringspotentialet snarere ligger i nærheden af ca. 75 milliarder euro om året eller ca. 560 milliarder danske kroner. Deutsche Bank Research mener endda, at besparelspotentialet er højere endnu, hvis man også indregner den økonomiske effekt, elektronisk samhandel i EU vil have på eksempelvis bekæmpelse af korruption og nepotisme i udbudsprocessen. Når alle indkøbsprocesser er digitaliseret og følger en række standardiseringsprincipper, bliver gennemsigtigheden i indkøbsprocessen højere, og det bliver sværere at handle ud fra personlige interesser fremfor det offentliges.

Når direktivet er implementeret, skal man forestille sig en hverdag, hvor delprocesserne i den samlede elektronisk samhandel på tværs af EU's grænser flyder frit, og hvor de fællesvedtagne principper for håndtering og udveksling af data sikrer en høj effektivitet og kvalitet i faktureringsprocessen og er med til at styrke europæiske virksomheders handelsvilkår.

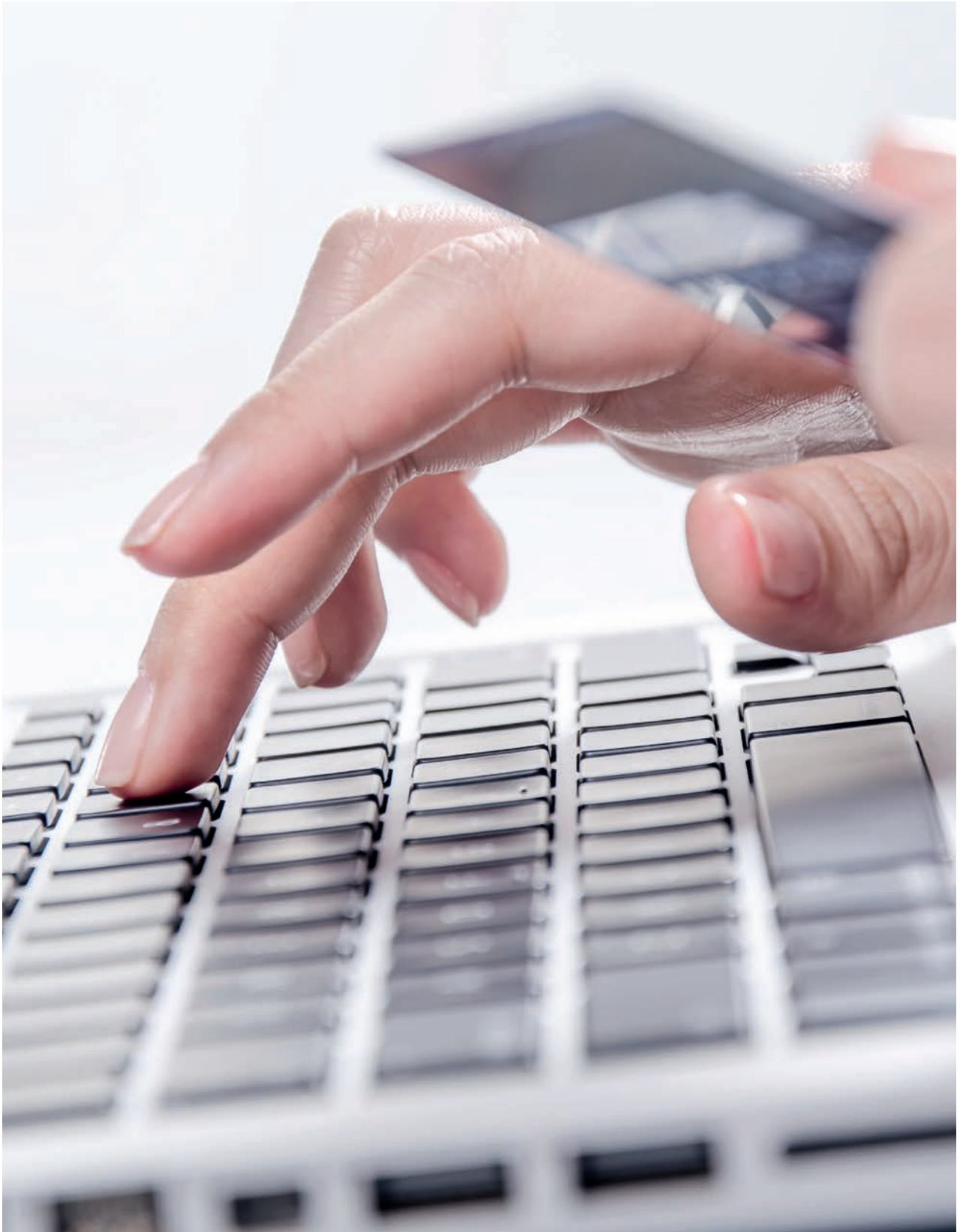
Politisk status i Danmark

I Danmark er vi gode til at udnytte de teknologiske muligheder. Danmark lå på førstepladsen i EU's "Digital Economy and Society Index 2017", som måler de 28 EU-medlemslandes digitale parathed og præstation. Selvom analysen viser, at der er plads til forbedring, så er den offentlige sektor i Danmark generelt godt med. Det gælder også offentlige virksomheders evne til at modtage elektroniske fakturaer. Således kan 100 pct. af alle offentlige myndigheder i Danmark i dag modtage en elektronisk faktura, mens samme tal for private virksomheder ligger på ca. 60-70 pct.

En stor del af forklaringen på denne succes ligger i udviklingen af det digitale e-handelsmiljø, NemHandel. NemHandel er en offentlig udviklet teknologistandard, der gør det nemt og sikkert at udveksle elektroniske data. Standarden dikterer syntaksen på fakturaelementerne – hvilke elementer skal der være, og hvad skal de elementer indeholde af information – og har derudover et katalog over det samlede leverandørlandskab. NemHandel-miljøet blev etableret i 2005 og opdateret i 2010 til den version, vi kender i dag. Da først de private virksomheder havde bygget den it-struktur, der skulle til for at handle med det offentlige, begyndte virksomhederne også at bruge NemHandel, når de skulle handle med hinanden, fordi de oplevede, at det gav dem en nemmere hverdag med mindre papir og mindre tidsspilde.

Her står vi så nu. Med en moden dansk standard, der fungerer i samhandelen mellem offentlige og private danske virksomheder. Men NemHandel er på vej mod en udfasning. Den 18. april 2019 og den 18. april 2020 skal henholdsvis alle statslige myndigheder og alle kommuner og regioner i Danmark understøtte EU-direktiv 2014/55/EU, som angiver vilkårene for den fælleseuropæiske udgave af NemHandel, PEPPOL (Pan European Public Procurement Online). Med EU-direktivet bliver der både stillet nye krav til syntaksen af en elektronisk faktura samt den infrastruktur, der skal gøre det muligt at udveksle de digitale informationer sikkert på tværs af det indre marked.

Hvor længe, NemHandel vil være tilgængeligt i Danmark, vides ikke. Men alle signaler fra Digitaliseringsstyrelsen peger mod en gradvis udfasning efter 18. april 2020.

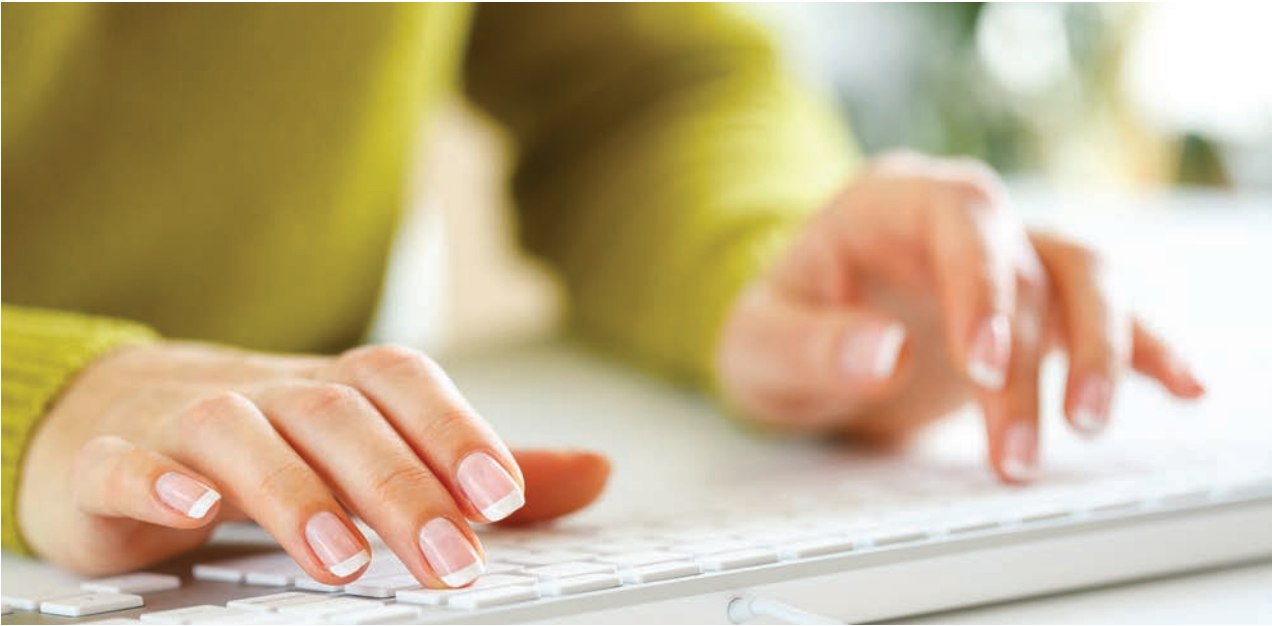
CEF eInvoicing og CEF eDelivery

EU's Connecting Europe Facility (CEF) er et program, der har til hensigt at fremme digital sammenhæng og dataudveksling mellem EU's lande gennem udviklingen af generiske værktøjer, platforme og services. CEF definerer det selv som visionen om et 'Digitalt Indre Marked'. For at understøtte et digitalt indre marked har CEF udarbejdet en række digitale specifikationer, Digital Service Infrastructures, som skal bruges på tværs af den offentlige sektor i EU. Der er pt. fem Digital Service Infrastructures – CEF eInvoicing, CEF eDelivery, CEF eID, CEF eSignature og CEF eTranslation. I denne sammenhæng beskæftiger vi os kun med CEF eInvoicing og CEF eDelivery. CEF eInvoicing specificerer syntakskravet til en elektronisk faktura i EU-direktivet, mens CEF eDelivery specificerer infrastrukturkravet til sikker udveksling af data og dokumenter, herunder en elektronisk faktura.

- CEF eInvoicing-specifikationen er af Den Europæiske Standardiseringsorganisation (CEN) blevet defineret i den europæiske fakturastandard, EN 16931. Denne standard er udmøntet i to nye formater – PEPPOL BIS og Cross Industry Invoice (CII). Alle offentlige myndigheder i Danmark skal ved de to skæringsdatoer for implementering af EU-direktivet kunne understøtte PEPPOL BIS og CII for at modtage en elektronisk faktura fra en leverandør i EU.
- CEF eDelivery-specifikationen definerer principperne for en offentlig digital arkitektur til sikker dokument- og dataudveksling på tværs af landegrænserne i EU. Modsat CEF eInvoicing-specifikationen har arbejdet med eDelivery-specifikationen endnu ikke resulteret i en fast standard, som medlemslandene skal benytte. Men det er vigtigt at bemærke, at alle offentlige myndigheder stadig skal overholde de principper, CEF eDelivery-specifikationen angiver ved de to skæringsdatoer for implementering af direktivet. Det er også værd at bemærke, at OpenPEPPOL-protokollen allerede er i anvendelse flere steder i EU, og at den protokol lever op til principperne i CEF eDelivery-specifikationen.

Vigtige datoer

- Den 18. april 2019 skal alle statslige myndigheder i Danmark understøtte EU-direktiv 2014/55/EU og være i stand til at modtage fakturaer i PEPPOL BIS og CII samt overholde principperne i CEF eDelivery-specifikationen.
- Den 18. april 2020 skal alle regionale og kommunale myndigheder i Danmark understøtte EU-direktiv 2014/55/EU og være i stand til at modtage fakturaer i PEPPOL BIS og CII samt overholde principperne i CEF eDelivery-specifikationen.

Udfordringer og løsninger

Hvad kræver det af offentlige virksomheder at blive klar til EU-direktiv 2014/55/EU? Rent teknologisk har offentlige virksomheder i Danmark den udfordring, at de nødvendige snitflader mellem egen it-plattform og PEPPOL ikke er bygget. En leverandør i Portugal eller Polen kan i dag ikke sende en faktura til en statslig myndighed i Danmark i PEPPOL BIS- eller CII-formatet og bruge en CEF eDelivery-understøttet transportvej. Det skal de kunne per 18. april 2019. Det samme gør sig gældende for kommuner og regioner året efter.

Der findes to løsninger på den udfordring. Den første er, at man som offentlig myndighed selv afsætter ressourcer til at bygge de nødvendige snitflader mellem egen it-plattform og PEPPOL, så de nye dokumentstandarder og infrastrukturen understøtter EU-direktivets krav. Det er en relativt kompleks opgave, som vil trække hårdt på de interne ressourcer i en offentlig it-afdeling. Med budgetter, der i forvejen er hårdt presset, og med arbejdsopgaver, der kun bliver flere og flere, er det en løsningsmodel med en stor indbygget risiko. Den anden løsning er at finde en leverandør i markedet, der kan bygge snitfladerne mellem egen it-plattform og

PEPPOL. Det er muligt at designe en konverteringsmekanisme, så man i en overgangsfase beholder NemHandel, men samtidig understøtter PEPPOL på både syntaks- og infrastrukturniveau. På den måde kan den offentlige virksomhed i Danmark modtage en faktura i PEPPOL-formatet fra et EU-land, men håndtere fakturaen i det velkendte NemHandel-fakturaformat i egen it-plattform. For private virksomheder, der skal sende en faktura til en offentlig myndighed i et EU-land, kan de efter samme konverteringsprincip udarbejde fakturaen i NemHandel-formatet, og så konverteres fakturaen automatisk til PEPPOL BIS- eller CII-formatet, når den sendes afsted. På den måde mærker de berørte medarbejder ikke forskel fra i dag. Teknologien opererer på et dybt niveau og kræver ingen opmærksomhed.

Et kvalificeret gæt er, at de mest udbredte ERP-løsninger i markedet på et tidspunkt ude i fremtiden automatisk vil kunne understøtte PEPPOL BIS og CII, dog ikke indenfor de lovmæssige tidsfrister. Og det er vel at mærke kun understøttelse på syntaksniveau. Det er tvivlsomt, om ERP-løsningerne nogensinde kommer til at understøtte CEF eDelivery-specifikationen.

Gode råd til implementering

Med tanke på at de første offentlige myndigheder allerede skal leve op til EU-direktivet i foråret 2019, er tiden til handling knap. Her er en række gode råd til både offentlige og private virksomheder i jagten på de løsninger, der skal understøtte kravene.

Hav adgang til specialiserede tekniske ressourcer

Det er ikke en nogen simpel opgave at bygge den nødvendige konverteringsfunktionalitet mellem virksomhedens it-plattform og PEPPOL. Det kræver dybe tekniske kompetencer at modtage en faktura i ét format, konvertere den på et øjeblik og efterfølgende vise den til brugeren i det format, de er vant til. Hvis konverteringen ikke foregår fejlfrit, ender organisationen med at få store og tidskrævende problemer.

Hav adgang til specialiseret rådgivning

EU-direktivet og arbejdet med PEPPOL er et resultat af mange års arbejde i EU. Her er det en forretningsmæssig fordel at kunne rådføre sig med eksperter, der har indgående viden på området. Denne form for dybe indsigt kan også bringes i spil i form af konsulentbistand, der kan hjælpe i den eksterne kommunikation med samarbejdspartnere eller kunder.

Sørg for, at organisationen er gearet til implementering

Selvom man som offentlig eller privat virksomhed entrerer med en ekstern leverandør, der bygger konverteringsfunktionaliteten mellem virksomhedens egen it-plattform og PEPPOL, skal man gøre sig klart, at en succesfuld implementering stadig forudsætter ledelsens involvering på et forretningsmæssigt niveau. Fra budgettering af opgaven over implementering og forankring skal projektet have den nødvendige bevågenhed fra topledelsen.

Analysér forretningspotentialet

For offentlige virksomheder er det meget simpelt. EU-direktivet er noget, man bare skal leve op til, punktum. Effektive samhandelsprocesser i et digitalt indre marked gør det selvfølgelig nemmere at købe godt ind, men for det offentlige handler understøttelse af EU-direktivet først og fremmest om compliance. For private virksomheder er det en anden sag. Der ligger et stort forretningspotentiale i at få bygget de digitale snitflader, der gør samhandel med offentlige og private virksomheder overalt i EU nemmere og mere effektivt. Den analyse bør indgå som beslutningsgrundlag, når man overvejer, hvornår man ønsker at kunne understøtte de fælleseuropæiske teknologiske tiltag.

KMD's erfaringer med elektronisk samhandel

KMD driver i dag et af Nordens stærkeste kompetencecentre for udvikling og drift af EDI-services.

KMD har arbejdet med elektronisk samhandel (EDI) gennem mange år. KMD var den største og væsentligste spiller i udviklingen af NemHandel-miljøet i Danmark og har to pladser i Den Europæiske Standardiseringsorganisation (CEN). KMD driver i dag et af Nordens stærkeste kompetencecentre for udvikling og drift af EDI-services.

KMD understøtter offentlige og private virksomheders arbejde med at leve op til kravene i EU-direktiv 2014/55/EU på to måder:

- KMD kan bygge og drifte den konverteringsløsning, der gør det muligt at skabe de nødvendige forbindelser mellem virksomhedens egen it-plattform og PEPPOL
- KMD leverer rådgivning og konsulenttydelser i forbindelse med udvikling af strategi til elektronisk samhandel i ind- og udland samt implementering af it-projekter